

Maskiner, men da man allerede har de foran omhandlede Maskinlaan, der stilles til Raadighed af Statslaanefonden og virker til alle kyndiges fulde Tilfredshed, vilde en Ændring paa dette Omraade, hvorved man gik over til noget nyt og hidtil uprøvet, næppe kunne anbefales. Der vil saaledes være en Række Vanskeligheder forbundet med at gennemføre Tanken om Driftslaaneforeninger, men det kan jo ikke nægtes, at de Vanskeligheder, Hensynet til den indenlandske Konkurrence volder, hvor Talen er om Administrationen af direkte Laan, vilde blive væsentlig mindre ved Driftslaaneforeninger, idet Ansvaret for Laanene da vilde komme til at hvile paa Fagenes egne Folk, hvilket dog kun vil sige, at disse vil faa Vanskelighederne at kæmpe med. Hvis Administrationen af direkte Laan sker i Samarbejde med Hovedorganisationerne lader de Vanskeligheder, den indenlandske Konkurrence volder, sig dog ogsaa som Regel overvinde, hvad Erfaringerne fra Uddelingen af Laan i Henhold til Loven af 31. Marts 1926 viser. Vanskelighederne er størst, for saa vidt angaar Industrien, navnlig den store Industri, hvis Afsætningsomraade oftest er hele Landet, men selv her indenfor forekommer der dog hyppigt Tilfælde, hvor man kan bortse fra Konkurrencehensynet, eller hvor man med passende Forskrifter for Laanets Anvendelse kan begrænse Faren for uheldige Virkninger. Der kan saaledes forekomme Tilfælde, hvor en Virksomhed kun sælger til en ganske bestemt faatallig Kundekreds, kun arbejder med Eksport for Øje eller kun ønsker at udvikle en Specialfabrikation. Indenfor den mindre Industri og indenfor Haandværket er den indenlandske Konkurrence som oftest stærkt lokalt begrænset, og volder derfor ikke særlige Vanskeligheder for en direkte Laangivning.

Laan bør efter Udvalgets Formening i første Række ydes til bestaaende Virksomheder for at hjælpe dem udover de Vanskeligheder, Krisen har medført, og derigennem ikke alene holde Virksomheden levende, men ogsaa skaffe vedvarende Beskæftigelse til Indehaverne og de Arbejdere, der er ansat ved Virksomheden. Laan vil som oftest blive anvendt som Driftskapital til Supplering af den Kapital — Egen-Kapital og laant Kapital — Virksomheden arbejder med. Laan kan ogsaa ydes med det Formaal for Øje at sætte Virksomheden i Stand til at optage Produktion af anden Art ved Siden af den, der allerede drives, eller til helt at omlægge Produktionen. Ogsaa til Start af nye Virksomheder bør der være Mulighed for at opnaa Laan, om end dog her stor Forsigtighed bør udvises fra Administrationens Side. Derimod bør Laan som Hovedregel ikke ydes for derved at sætte Virksomheder i Stand til at tilbagebetale ældre Gæld, navnlig Bankgæld; dog kan der forekomme Tilfælde — under Administrationen af Loven af 31. Marts 1926 har der været enkelte saadanne — hvor det kan være ønskeligt at yde Hjælp. Et eventuelt Lovforslag bør derfor aabne Mulighed ogsaa for Laan i saadanne Tilfælde.

For de Laan, der ydes, maa der kræves Sikkerhed, da man ellers udsættes for en letsindig Anvendelse af de laante Penge, ligesom Hensynet til Statskassen paabyder at kræve Sikkerhed for Pengene. I Reglen vil man kunne faa Sikkerhed i Form af Pant i fast Ejendom og Maskiner, for Virksomheder i lejet Ejendom Pant i Maskiner og Redskaber. Det er imidlertid givet, at den Sikkerhed Staten vil kunne faa i fast Ejendom, i de allerfleste Tilfælde vil blive en 3. Prioritet. En saadan Prioritet er jo — naar det drejer sig om industrielle Virksomheder — i Almindelighed kun noget værd, saalænge Virksomheden er i Gang. Staar man overfor en Likvidation eller en Konkurs, er der under de nuværende Forhold som Regel kun Grundens Værdi og Nedrivningsværdien at regne med og for Maskinernes Vedkommende i mange Tilfælde kun Værdien af gammelt Jern — selv en 2. Prioritet er i saadanne Tilfælde af ringe Værdi. Der vil jo dog som oftest være en Mulighed for at faa Virksomheden overdraget til andre, og hvis dette kan ske underhaanden — altsaa uden Tvangsrealisation — vil Statslaanet jo kunne gaa over til den eller de nye Indehavere af Virksomheden, og Muligheden for en Tilbagebetaling maaske derigennem